

Видання товариства "Чернігівське земляцтво"

ЧЕРНІГІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ — 75

У жовтні Чернігівська область відзначала свій ювілей — 75 років з дня створення.

З цієї нагоди Чернігівщину привітав Президент України Віктор Ющенко. У вітанні він високо оцінив значення Сіверського краю у боротьбі за незалежність України, зазначивши, що він був форпостом в усі часи — від прадавніх до ХХ століття. Крім того, уславнений іменами давньоруських князів, тетьманів, багатьох талановитих особистостей. «Сучасна Чернігівщина — це регіон, в якому динамічно розвивається сільське і лісове господарство, промисловість, приміщуються науково-освітні та культурні надбання. Область має значний економічний потенціал і блискучі туристичні перспективи», — йдеться у вітанні. Віктор Ющенко побажав, щоб ця знаменна дата наповнила серце кожного жителя Чернігівщини гордістю за рідну землю, надихнула на нові звершення задля блага всього українського народу.

З цієї нагоди до Чернігова виїжджала і делегація Чернігівського земляцтва. Очолював її заступник голови земляцтва Володимир Пушкар'юв. Нашу громаду на святі представляли відомі земляки виконавчий директор Борис Іваненко, керівники Чернігівського осередку Микола Компанець, Городнянського — Петро Назимко, Сосницького — Олексій Орехович, Срібнянського — Дмитро Волох,

голова ветеранського об'єднання земляцтва Микола Кувченко, керівник молодіжного об'єднання Олександр Бичков, член Ради Микола Стратілат.

Делегацію зустріли виконуючий обов'язки голови Чернігівської облдержадміністрації Володимир Хоменко. Він щиро привітав наших земляків та запросив узяти участь у святкуванні. Земляцка делегація вручила цінний подарунок від товариства «Чернігівське земляцтво». Потім була екскурсія по Чернігову. Під час поїздки гостям було показано виставки, на яких можна було побачити плани та макети нових інвестиційних проєктів по створенню новобудов, документальні матеріали з історії Чернігівщини, картини відомих художників Чернігівського краю. Після цієї поїздки всіх гостей було запрошено на Красну площу, де проходила величезна виставка як народних виробів художніх майстрів, так і промислових та харчових товарів та продукції всього Чернігівського краю. Там були представлені всі райони Чернігівської області. Вони мали свої експозиції, в яких показували економічне та культурне життя районів. Всі люди із великою зацікавленістю підходили до цих куточків, ознайомлювалися із представленою інформацією, куштували запропоновану продукцію та на-

Вітаємо!
Столітні чернігівці
сердечно вітають
Володимира
Миколайовича Хоменка
з призначенням
на посаду голови
Чернігівської
облдержадміністрації.

солоджувалися співом народних колективів.

Після цього всіх гостей було запрошено до Чернігівського обласного музично-драматичного театру ім. Тараса Шевченка на урочистий концерт. На концерті виступили цікаві фольклорні, професійні та народні колективи як Чернігова, так і всієї області. Окрім цих колективів, на концерт було запрошено хор ім. Г.Верьовки, ансамбль П.Вірського та ряд відомих виконавців як Чернігова, так і столиці України. Всі присутні мали можливість насолоджуватися чарівними голосами, які ще на Україні не переселилися.

Перед початком концерту відбулася урочиста частина, де всіх присутніх із святом привітав виконуючий обов'язки голови Чернігівської облдержадміністрації

Володимир Хоменко, голова Чернігівської облради Наталія Романова та місцеве керівництво, представники гостей свята. На ньому були присутні гості із сусідніх областей Чернігівщини Сумської та Київської, Гомельської області Білоруської республіки та Брянської області Російської федерації. Від Чернігівського земляцтва виступив Володимир Пушкар'юв. Місцеве керівництво відзначило високими нагородами та цінними подарунками відомих чернігівчан та гостей. Свято вдалося. Всі наші земляки залишилися задоволеними. Організаторам вдалося показати Чернігівську область із усіма її здобутками та людей цього історичного українського краю.

Леонід КОВАЛЕНКО

Так ми живемо

ФРОНТОВА ШАНА

Під час пошанування Чернігова з нагоди 64-ї річниці визволення у рідне місто на Десні прибули і делегації чернігівців з Москви та Києва. Наш потужний колектив представляли Володимир Пушкарєв, Микола Компанець, Микола Купченко, Олексій Орехович та Віктор Носач.

На урочистому зібранні з теплим словом виступив В.Пушкарєв, який вручив землякам картину та книгу нашого товариства. Були покладені квіти до могили загиблих воїнів на Болдиній горі, а також відвідано алею героїв Чернігівщини.

Наш кор.

У ЛИСТОПАДІ СВЯТКУЮТЬ СВІЙ ЮВІЛЕЙ:

ПРИСЕДЬКО Сергій Демидович – 80-ліття. Народився 5 листопада 1927 року в селі Ярославка Бобровицького району. Працював начальником управління матеріально-технічного забезпечення у Академії аграрних наук. Нині – на пенсії.

Учасник бойових дій, інвалід II групи Великої Вітчизняної війни, учасник партизанського руху.

МИХАЛЬСЬКИЙ Володимир Вікторович – 80-ліття. Народився 16 листопада 1927 року в місті Бахмач. Працював начальником лабораторії, науковим співробітником УКРНІПМ, начальником групи та головним технологом «Оргдорбуду», старшим науковим співробітником ВНД і ГС. Нині – на пенсії.

Кандидат технічних наук. Підготував понад 150 наукових праць, має 16 винаходів.

САЛАЙ Анатолій Власович – 75-річчя. Народився 10 листопада 1932 року в селі Мамекино Новгород-Сіверського району. Пропрацював від старшого інженера до завідувачого відділом у Всеукраїнському проектно-конструкторському інституті зварювального виробництва. Пенсіонер.

Займався профспілковою та партійною діяльністю.

ПОКРИШЕНЬ Іван Андрійович – 75-річчя. Народився 22 листопада 1932 року в місті Остер Козелецького району. Пенсіонер. До виходу на пенсію працював заступником начальника главу в Міністерстві будівництва України.

Учасник Великої Вітчизняної війни.

КОВАЛЕНКО Пилип Омелянович – 75-річчя. Народився 25 листопада 1932 року в селі Червоні Партизани Носівського району. Працював у суддівській системі, Міністерстві юстиції України, Верховній Раді України. Був завідувачем приймальної Вишнього господарського суду України. Нині – на пенсії.

Учасник бойових дій Великої Вітчизняної війни. Учасник партизанського руху. Один з ініціаторів створення у м. Києві товариства «Чернігівське земляцтво».

Обирався депутатом Тегіївської районної ради.

СУХОМЛИН Андрій Андрійович – 70-річчя. Народився 7 листопада 1937 року на Далекому Сході. Дитинство провів у селі Забарівка Корюківського району. Трудове життя віддав військовій справі. Працював заступником командира з'єднання ракетно-технічної частини. Пенсіонер. Підполковник-інженер запасу.

РЕДЬКО Віктор Андрійович – 70-річчя. Народився 14 листопада 1937 року в селі Ольшане Сосницького району. До виходу на пенсію працював начальником управління у Державному казначействі України. Пенсіонер.

ЛЯЩЕНКО Василь Іванович – 60-річчя. Народився 4 листопада 1947 року в місті Бахмач. Працював артистом у різних професійних хорових колективах. Нині – артист хору Національної опери України.

Лауреат міжнародної премії ім. Гулака-Артемовського.

МАРЧЕНКО Антоніна Іванівна – 60-річчя. Народилася 7 листопада 1947 року в селі Максимівка Ічнянського району. Начальник департаменту НАК «Нафтогаз України».

Кандидат технічних наук. Доцент.

ГОРДІЄНКО Михайло Григорович – 60-річчя. Народився 17 листопада 1947 року в селі Олишівка Чернігівського району. Пропрацював в будівельній сфері. Нині – директор по капітальному будівництву АТ «Оболонь».

КЛИМЕНКО Любов Микитівна – 60-річчя. Народилася 17 листопада 1947 року в селі Білозір'я (нині Яснозір'я) Черкаського району. Жила в місті Чернігові. Працює завідувачкою методичного кабінету Української військово-медичної академії.

Нагороджена Подією міжнародної громадської організації «Козацтво Запорозьке» та медаллю «За благодійність», Грамотою Київського міського голови.

ПОЛОЗ Михайло Степанович – 60-річчя. Народився 22 листопада 1947 року в селі Вільні Менського району. Працював у Київському державному театрі оперети. Державний капелі бандуристів України. Був артистом чоловічої хорової капели ім. Л. Ревуцького, солістом Росконцерту. Потім працював у театрі фольклорної пісні «Берегня». З 1996 р. – соліст камерного ансамблю «Каштани Києва».

Лауреат Республіканського конкурсу пісні та Міжнародного конкурсу в Швейцарії.

ГНІШ Надія Миколаївна – 60-річчя. Народилася 28 листопада 1947 року в місті Сызрань, Росія. (Батьки із села Кучинівка Щорського району, а чоловік – села Конятич Сосницького району). Працювала заступником начальника продовольчої служби полку рядового зв'язку в органах Служби безпеки України. Нині – на пенсії.

СЕМЕНОВА Лідія Павлівна – 55-річчя. Народилася 1 листопада 1952 року в селі Лебедівка Козелецького району. Працював на інженерських, наукових та керівних посадах різних структур як провідний спеціаліст, координатор проекту українсько-німецького співробітництва, начальник центру в рамках програми «TRANSFORM», начальник центру дидактичного та технічного забезпечення навчання Національної академії державного управління при Президентові України.

Нагороджена Подією Київського міського голови.

ЧУЙКО Валентина Миколаївна – 55-річчя. Народилася 2 листопада 1952 року в місті Ніжин. Працювала в органах державної влади та була головним економістом спільного Українсько-ірландського підприємства «Альянс-Пром». З 1998 р. – перший заступник генерального директора дочірнього підприємства «Курортнафтогаз» НАК «Нафтогаз України».

ГРЕБЕНЮК Михайло Михайлович – 55-річчя. Народився 12 листопада 1952 року в селі Селище Носівського району. Працював в фінансовій сфері. Був начальником управління грошового обігу і касових операцій «Укрсодбанку». Нині – заступник директора-розпорядника Фонду гарантування вкладів фізичних осіб.

ЗАДОЯН Тамара Андріївна – 55-річчя. Народилася 13 листопада 1952 року в селі Кобижча Бобровицького району. Працює заступником начальника шоколадного цеху фабрики ім. Карла Маркса.

КОРЕНЬ Лариса Іллівна – 55-річчя. Народилася 15 листопада 1952 року в місті Остер Козелецького району. Працювала художником-оформлювачем на головному підприємстві «Поліграфісина», художником-графіком в Товаристві охорони пам'яток історії та культури. Нині – на творчій роботі.

Автор кількох перших Українських поштових марок, першого в Українській державі поштового штемпеля ювілейних та сувенірних монет. Лауреат премії ім. Нарбута.

Дорогі земляки!

Рада товариства "Чернігівське земляцтво" сердечно вітає вас із ювілеєм і зичить усім нев'яучого здоров'я, великих успіхів у житті, оптимізму, сімейного щастя, невтомного добротворства в ім'я рідної землі.

НАШІ СТАРІЙЩИНИ

Свій 75-літній ювілей у жовтні відзначали два найстаріші члени Козелецького відділення: Костянтин Пилипович Іваненко та Василь Свиридович Савченко. Вони пройшли не легкий життєвий шлях.

Костянтин Іваненко народився у селі Беремичьке Козелецького району. У роки війни працював у селі, займаючись різними сільськогосподарськими роботами.

Після закінчення школи Костянтин Пилипович вступив до Київського, а закінчив навчання вже на військово-медичному факультеті Харківського медичного інституту. Далі він працював начальником медичного пункту полку у Північній групі військ та в Ленінградському військовому окрузі, навчався на факультеті удосконалення лікарів Ленінградської військово-медичної академії, де спеціалізувався на дослідженні інфекційних хвороб. По її закінченні працював начальником відділення госпіталю Далесхідного військового округу, начальником медичної частини госпіталю Групи радянських військ у Німеччині.

Після повернення на батьківщину він очолював Святошинський військовий санаторій та був головним токсикологом Київського військового округу, там керував лікувально-профілактичним відділом. Додержався і до ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС. Незважаючи на звільнення у 1987 році, він застосовував свої знання і досвід як консультант санаторно-курортного відділу медичної служби Збройних сил України. Костянтин Пилипович отримав чин полковника медичної служби. Його високий професійний рівень був відзначений присвоєнням звання Заслужений лікар України, орденом «Знак пошани» та 15 медалями. Творче довголіття та обов'язок спонукали лікувати людей тривалий час і на пенсії: на заслужений відпочинок ювіляр пішов лише за 2 тижні до свого 75-літнього ювілею.

Довгий і плідний трудовий шлях пройшов також інший ювіляр з Козелещини. Василь Савченко народився у Козельці. Навчався у середній школі №1, але навчання перервала війна. Незважаючи на юні роки, Василь партизанав, проте не у загоні, а самостійно. Одного разу він перерізав 200 метрів дроту, іншого разу – підірвав склади боєприпасів у Козельці, чим спричинив неабияку паніку в окупантів. Не без гордості ювіляр згадує, як урятував шкільну бібліотеку. Коли німці перетворили школу на конюшню, викинуті просто неба книги Василь мішками переносив додому. Коли по закінченні війни він повернувся у школу, бібліотекарка плакала... Наближаючи перемогу, Василь Свиридович у домашніх умовах вирощував шовкунів, які давали шовк, що використовувався для плетіння парашутів.

У 1945 р. у зв'язку з побутовими труднощами Василь Свиридович переїхав до дідового двору у Кобижчу, де і закінчив 10 класів. Для продовження навчання юнак поступив на механічний факультет Київського політехнічного інституту.

Усе своє життя ювіляр пропрацював конструктором. Завод радіодеталей, «Упрометалургкомплект» при Раді Міністрів, УкрНДІ «Пластмас», КТБ Інституту механіки, 11 років трудився у Воронежі – ось далеко не повний перелік підприємств, на яких Василь Свиридович застосовував свої знання і вміння на практиці. Він пройшов шлях від конструктора II категорії до провідного конструктора, має 2 винаходи та наукову працю.

Працювати конструктором Василь Свиридович закінчив на початку 80-х рр., проте не сидів склавши руки. Наприкінці 1980-х рр. зайнявся громадською роботою. Смерть бабусі у результаті гоноциду 1932 – 1933 рр. та трагічна доля батька, арештованого у 1937 р., спонукали Василя Свиридовича долучитися до товариства «Меморіал», а згодом і Всеукраїнського об'єднання «Політ'язів і репресованих». І до сьогоднішнього дня ювіляр працює контролером у музеї І.Кавалерідзе, черпаючи натхнення у спілкуванні з дітьми та онуками.

Козелецьке відділення Чернігівського земляцтва щиро вітає Василя Свиридовича і Костянтина Пилиповича з 75-річним ювілеєм і бажає міцного здоров'я, щастя, родинного добробуту, оптимізму і упевненості у завтрашньому дні!

Наш кор.

ЯРМАРОК, ЯРМАРОК...

Хоч уся Чернігівщина у ті жовтневі дні була схожа на святковий розмаї, бо ж причина вагома – 75-річчя утворення області, але субота перед Покровою стала особливо яскравою саме для тисячолітнього Ніжина – тут народ ярмаркував. Уже вп'ятнадцяте в новочасі, а це ж все-таки своєрідний ювілей.

І якщо цього разу й не було обласного керівництва, зайнятого зовнішніми справами, то цікавих гостей не бракувало: що торговельного люду на центральній вулиці Гоголя, що черв'яків дітей-танцюристів аж із Херсона, а що й активістів земляцького руху з Києва. Цього разу чільник столичних чернігівців Віктор Ткаченко, збираючись ближчим часом отримувати булаву голови координаційної Ради земляцтва на цілих чотири місяці, вирішив похвалитися Ніжинською Покровською ярмаркою перед своїми колегами з інших областей. І, як виявилось, це йому вдалося вже навіть після перших десятків кілометрів по рідній землі. Бо недарма ж завжди допитливий мандрівник Микола Бідзіля, викоханий далеким Закарпаттям, заявив авторитетно, спостерігаючи, як тисячі ніжинців стікаються на центральну площу:

– Я дуже задоволений з того, що знаходжуся нині в центрі північної України. А ще напередодні Покрови, а в цей же день наш народ шанує своє славне козацтво й УПА. Що б хто не казав, а це наша слава. Мос Закарпаття лежить за півтори тисячі кілометрів звідси. А ми сьогодні вранці їдали, милувались і землю, і світлим блакитним небом з білими та чорними хмарами, обмінювалися враженнями між собою, а я собі думаю: наскільки гарна наша Україна! Наша земляцька громада об'їздила майже всю Україну. І де б не бували – чи на Луганщині та Донецчині, чи на Волині та Полтавщині – завжди думалося: Бог дав нам найкращу землю, найкращий народ. Тому й думається, що на цьому ґрунті має обов'язково вирости велика держава. Треба пережити деяких невиглясів-політиків, а народ знайде свою долю, не дасть нікому розвалити державу Україну. Якби міг я перенести на своє Закарпаття частину вашої землі, я зробив би це з задоволенням, передавши вам таку ж частку свого милого краю...

А площа вже вирве народом, а Гоголівська вулиця тех швент збита людом, оповита думкинним димками імпровізованих шашличних, а пообч чого тільки не побачиш! Тут чи не кожне підприємство міста виставляє зразки своїх виробів – від надтонких інструментів та механізмів до кондитерських виробів, від пива та огірків до картин чи вишивок самодіяльних майстрів. А ще ж у Гоголівському скверку гримить духовий оркестр, а під школою № 7 збирає глядачів ляльковий театр, а біля Будинку культури рицарі з багатьох кутків України мріються силами, а на вулиці Овдівській демонструють своє вміння картингисти та ракетомоделисти, а з кожного куточка чи завулка лунає спів самодіяльних колективів: там «Червона калина» задарює людей, там «Народна криниця», а там студенти університету та аграрного інституту веселять ярмаркувальників. Словом, допитливий людині хоч розірвись.

Та ось із імпровізованої сцени звучать голоси ведучих, гуртуючи люд доволка центральної події. На сцені з'являються ті, кому доведеться на якийсь час заволодіти увагою всього свята. Серед них і велика земляцька делегація. І площа змовкає, ко-

ли слово бере єпископ Ніжинський та Батуринський Іриней.

– Дуже приємно дивитися на людей, які своїм трудом звершили великі діла і відроджують давні традиції. Бо ще в старі часи наші предки саме восени давали собі можливість трохи відпочити від трудів, насолодитися плодами Господиним. Свято Покрови особливо для народу. В цей день Божа матір покрише усіх нас...
А там дійшла черга й до нашої земляцької делегації. Чернігівщина, Волинь, Закарпаття, Рівне, Луганськ, Львів, Миколаїв, Одеса, Полтава, Житомир, Черкаси, Тернопіль, Харків, Івано-Франківськ – майже вся Україна прислала своїх поважних представників на свято до Ніжина. Такого, здається, ще не було за всю ярмаркову історію. Та й люди добре знали у своїх краях: Богдан Гурбик і Валерій Фень, Микола Бідзіля, Святослав Ващук і Михайло Галич, Геннадій Дерев'ячук і Олександр Грицай, Ірина Павленко і Марина Бурмака, Ігор Паровишников та інші.

А ще ж і когорта столичних чернігівців як на підбір: сам голова земляцтва Віктор Ткаченко, його бойовий заступник Микола Борщ з незамінною дружиною Ніною,

лановитих людей. Сьогодні можа сказати, що ми, подолавши минулі труднощі, забезпечуємо позитивну динаміку розвитку міста. В цьому велика заслуга ваша, дорогі ніжинці. Я хочу, щоб сьогодні ви мали можливість поспілкуватися між собою і з гостями. Особливо приємно бачити нині серед нас представників столичного чернігівського земляцтва і делегатів з інших регіонів нашої країни. Тож давайте зустрічатися свято в великому родинному колі. Хай свята Покрова оберігає всіх нас від негараздів!

– Дорогі земляки, – звернувся до величезної аудиторії Віктор Ткаченко. – Вже вкотре ми беремо участь у вашому Покровському ярмарку. Сьогодні до вас прибула практично вся Україна. Співпраця земляцтва у Києві – це приклад згуртованості, взаєморозуміння впродовж років. На відміну від того, що роблять наші політики. За останні роки керівники обласних земляцтв побували в багатьох кутках України – від Херсона й Миколаєва до Полтави й Закарпаття. І всіди ми бачили прекрасних людей, які є найбільшим багатством України. Як і люди славного Ніжина.

Дозвольте вручити освячену в Київській Лаврі ікону Покрови Михайлою Василювичу, а він уже знайде церкву, в якій вона буде захищати людей...

Столицею свого серця назвав Ніжин поет Леонід Горулач, підкресливши, що він тільки тимчасово живе в Києві, як і всі, хто не порвав духовних зв'язків з найріднішим краєм...

Розквітло гримить зроблена ніжинськими умільцями козацька гармата, даючи початок театральному дійству, покликаною відкрити сторінки давньої історії тисячолітнього міста. На площу вступає колона витязів, закутих у броню, з щитами і мечами, то ніби посланці княжої доби. За ними крешуть копитами козацькі коні, бо Ніжинський полк був одним із найбільших у часи Гетьманщини. А там уже в'їжджає возом осянаний чумак, що встиг уже десь причаститися після гарних торгів. А там через увесь простір стрімко поспішає до сцени сама велика землячка Марія Заньковецька. І каже сучасна артистка з Ніжинського театру ім. М.Коцюбинського, заслужена артистка України Алла Соколенко:

– Тут, у рідному Ніжині, я мріяла про перший народний український театр. Я дуже вдячна своїм землякам за віно шану. Тож зі святом вас, дорогі земляки-ніжинці!

Аллу Соколенко добре знають ніжинці, особливо коли вона грає на сцені роль своєї знаменитої попередниці. І хоча життя провінційних професіоналів сцени не медове, вона, як і її колеги, продовжує нести світле й високе слово у народ. Бо він того вартий.

А тим часом ніжинці радісно зустрічають самого Миколу Гоголя, який уособлює славу сторіччя історії міста. Та і як же уявити собі це славне місто без великого письменника, котрий пройшов тут становлення під час навчання в гімназії! Справді, наша слава тримається на великих людях, саме вони своєю працею й талантом пишуть бесперебну історію народу.

Багато таких є й нині в чарівному Ніжині. І нехай не все робиться так, як хочеться нам, все одно місто живе й трудиться в лоні України. А ще так весело й привільно відпочиває, як на цьогорічному Покровському ярмарку.

І тому так впевнено прозвучало слово нашого земляка-ніжинця Миколи Вошевського:

– З кожним роком Ніжин кращає. А це значить, що видно працює місцева влада, люди міста. Хочеться побажати добрай цій святій землі, яка переживає свою тисячолітню історію.

Віртись, що так воно й буде!

Леонід КОВАЛЕНКО
Фото Миколи БОРЩА

уславлений юрист Віталій Бойко, чие рідне село Крапивна споконяку грється під серцем Ніжина, Іван Майдан і Валентина Пархоменко, Микола Вошевський і Борис Харитонюк, Олександр Нараєвський і Віктор Черненко, Анатолій Фурса і Григорій Шкрібелів, Володимир Коваленко і Петро Медвідь та іже з ними.

І ось до слова запрошується міський голова Михайло Приходько. Йому є що сказати про рідний Ніжин, бо вже тривалий час його жителі обирають цього інцидентного господаря на високу посаду. Завдяки його команді Ніжин неодмінно займає високі місця в державних рейтингах на кращій благоустрій. Ось і цього року Михайло Васильович навряд чи мав бодай одну спокійну ніч, готуючись до традиційної ярмарки. Тому й щиро звучить його короткий виступ.

– Знову в пору золоті осені, яка дарує нам щедрий врожай, приходить до нас свято Покрови, захисниця й берегиня землі української. Знову ми збираємося на ярмарку, як робили це і в давні часи наші предки. Славна чернігівська земля, Бог подарував їй чудову природу, великі історичні пам'ятки, але найголовніше – та-

ШАНОВНІ ЧИТАЧІ!

Чоловік древні кургани скіфського часу, широкополі пшеничні ниви, перекук стрімких погір'їв — усе це Бахмаччина. І початки сягають долатонісних часів, коли утворювалося могутнє Новгород-Сіверське князівство, кордон якого пролягав аж за Клязьму. Як прикордонний опорний пункт південного князювання виступав Бахмач. "Повість минулих літ"

ззначає цей форпост під роком 1147. А порід сторожові міста Глебів, Дмитрів, Білі Вежі. Ознаються до нас з сурен сучасних адміністративних назви селищ ошатних сіл: Рубанка, Городище, Стрільники; а дитавур козацьких — Курені, Голіаки, Фастіві.

Саме як гетьманську столицю "в лето Боже 1575" було закладено Стефаном Баторієм Батурин. Звідси керували сильною рукою Дем'ян Многогрішний, Іван Самойлович, Іван Мазепа, Крайці зодчі працювали над проектом величного палацу Кирила Розумовського, що здіймається вивис над швидкоплинним Сеймом.

Але Бахмаччина є не лише давнього гетьманського колицько. Вона всесвітня столиця бджолярства. Осць уже 200 літ, як ядальне людство користується геніальним і в той же час простим винаходом нашого земляка П.І. Прокоповича — людська енциклопедичних знавь, видатного педагога й патріота своєї Вітчизни. Це він, задвогод до зарубіжних аналогів, винайшов рамковий вулик. Справа бджоляра продовжується ядальними уцями — меди Присеймів'я визнаю в Німеччині кращими у світі.

З 1869 р. Бахмаччину в чотирі кінці перетнула дія потужний залізничний — і непомітне місце (сотенне) стає відомим залізничним центром. Бахмач неймовірно постраждав в роки Великої Вітчизняної війни, адже місто було значним стратегічним пунктом. Та бахмачани змінили відбудувати своє древнє місто, яке економічно змінило завдяки роботі заводів "Хіммаш", молочного-консервного та м'ясокомбінату, продукують яких знають добре і за межами держави.

Як і в древні часи, не бідніє земля Бахмаччини талантами. Колиць тут жили і працювали видатні художники Микола Гед, Гнат Яременко, письменники Вілді Москалець та Володимир Кашка. Сьогодні радує своїми неповторними полотнами народний майстер живопису Іван Просяник. Палідо працює член Національної спілки письменників України Кость Москалець.

Бахмаччина — дивовижний край, створений витоками трьох річок: Борозенки, Ромени, Остра.

А краєсь Сейм, а мальовничі мислицькі угіддя, а люди — щирі й привітні!

Чесамо ввіз зустрічатиємо з хлібом-сіллям на неповторних бахмачських рушниках.

Микола БУЛАХ, голова Бахмачської районної державної адміністрації

А ТАМ ГОЛУБІЙ ВИСОКІЙ МОГИЛИ

Саме про сиву давнину і говорити наші могили, говорять про драматичну історію, сповнену героїзмом і тяжкої праці народу, що живе тут споконвіку.

Отже, могили-кургани. Саме те, про що ось і сьогодні чуємо з повідомлень радіо і телебачення, що є об'єктами зацікавленості і правохоронних органів, бо знайшлися і у нас, на Чернігівщині, чи то бахмаченки, чи то темні, як тата, люди, що, порушуючи існуючі закони і просто здоровий глузд, розорють ті могили, ті пам'ятки нашої історії.

А то — справді могили! Давні поховання наших дуже далеких предків і належать до нашого ери. Піаніші відходять від нас на якусь тисячу-дві років і належать уже скіфам, а то і слов'янам. Ми називаємо людей, що жили в давнину тут, на землях України, різними іменами-трипільцями, кіммерійцями, скіфами, антами, половецями, слов'янами тощо, але ніхто нікуди не дівався, всі вони як жили, так і живуть на цій землі, сплітаються і родичаються, об'єднуючись і роз'єднуючись, творять правдиво хліборобську культуру, творять наш народ. Учені називають цей процес етногенезом. Кілька прикладів, так би мовити, пунктирна лінія розвитку, тобто етногенезу населення на нашій славній Бахмаччині, півдні Чернігівщини.

Якось ремонтували дорогу між Тиницею і Григорівкою. Треба було відсипати полого шляху, що простіло. І вибір упав на невелике підвищення-саме звідти почали брати землю для того насипу. Копали, волизи, і рангом в землі мелькнули якісь кістки. Зацікавилися, і серед них побачили кам'яну сокиру з отвором для топорища. Здивувались, та скоро про ту знахідку забули. Сокира загубилася, понесла втрату й історична наука.

Пішого разу подібні роботи велись поблизу Білих Веж. Земляними роботами займалися механізатори з Григорівської МТС. Вибір теж упав на невелику могилу. Копали, копали, і несподівано роокрилася справжнє мо-

гила — десяток і сотні людських кісток. Добре, що нагодини директор МТС А.К. Безменово і припинив те неподобство.

Почали розбиратися, що до чого. Відповідь знайшли у Володимира Мономаха, у його «Повчанні» своїм дітям, де він детально описує жорстоку битву під Білою Вежею, в якій полягло понад 800 половецьких воїнів, вбито в полон трьох ханів тощо. Загинули в бою, звичайно, і русиці. Ото й було поховання тих, хто захищав рідну землю та нападників на неї.

А якось в кінці XIX століття відомий український учений-історик Володимир Антонович, до речі, учитель М.Грушевського в Київському університеті святого Володимира, розкопував могилу під Борзнаю. Скоро помітив, що могила та вже давно кимось потривожена та пограбована. І все ж ученому пощастило — знайшов золоту пластинку з зображенням оленя. Цей художній стиль відомий в науці під назвою «звіриного», був улюблений у скіфському знаті. Отже, ця могила належала людині з високим суспільним статусом і належала до часів, коли тут проживали легендарні скіфи, які не знали писемності, але про яких детально розповіли у своїй «Історії в дев'яти кнгах» «батько історії» Геродот. Скіфи (скити) ховали своїх покійників, насипаючи над їхніми могилами високі могили-кургани, величина яких залежала від суспільно-соціального статусу небіжчика.

В царських похованнях були знайдені величезні скарби — золоті чаші і прикраси, зброя тощо. Побачили їх мовля в основному гіляки в столиці колицької імперії — Санкт-Петербурзі, в Ермітажі. Чомує всі ті цінності опинилися так далеко від своєї батьківщини. Пощастило в цьому відношенні хіба що знаменитий «Пектораль», знайдений Борисом Мозолевським в «Товстіх могилах», також пограбований в давні часи, під Нікопелем в 70-х роках минулого століття.

Є в музеях України ще деякі цікаві знахідки з древніх могил, удосколені угаги нашого Укритишо, які в 1999 році видала серія марок «Золото скіфів», що в свій час продавались і в поштових відомках Бахмаччини.

Варто згадати хоча декількома

Т.Г. Шевченко, перебуваючи на засланнях «за стіну далеких і позаято, в якій порівняв пам'ятний степ і свій, український, рідний, сповнений для нього не тільки краси, а і глибокої пам'яті про давно минулі часи, що залишилися безкрайніх полях України своїми свої пам'ятники — високі могили.

ТРИ УЗИ БІЛЯ КОЛИСКИ

Напевно, Доля була акраш щедрою, коли зупинила аж трьох Муз під віконцем старенької хатини Гарасима Дмитровича та Насті Самійлівни в невеличкому козацькому хуторі Грищенки на третій день народин Івана Просяника. І мале не заплакало від такої щедрості, а засміялося.

І залунав той сміх голосний уже в першій Івановій книзі "Коса на камінь". І залунав він дужо, з відтінком сарказму та іронії в романі-анекдоті, романі-перебаченні "Страшна таємниця президента, або полювання на дурнів". Народним гумором, але без боскальства й глумства переповнений й роман "Свічка на шаленому вітрі", що, на перекладний жаль, має лише журнальний варіант. Щедрою була перша муза.

Проте й друга, Муза малайрів, не покинула на талант. Й приставила до Іваночка малого генія-охороща, щоб тішив його з дитинства. Тому першою картинною, як любить жартувати народний художник і, безперечно, член Спідки, було його малювання до стін хати, накупячене смородиною, в якій викачався, випивши з колицьки на печі малій "збитошник". Так він зацікавився малюванням. Виставка картин талановитого, самобутнього майстра відбулася в Українському домі. І Президент Ющенко придбав Іванових твір "Різдво Свароже". До слова скажу, Іван Просяник — глибоко віруюча людина. Людина, що вірить у витоки нашої правдивої Родославської віри, яка шість тисяч років послугувала хліборобській державі русичів. Тому його картини розкривають сутність, багатство дохристиянської релігії, що лягла в основу українських народних обрядів.

А баччи, що дві перші подруги ввіз розщедрилися, і третя Муза додала до Іванових рук ще один скарб. Як уже було заведено в роду Просяників, і щоб це мистецтво не перервалося, поклада в колицько малому волховське чар-зілля. І що вдихнув хліп'як його аромат на повіні груди, свідчать волховник-травник "Диво-сила", "Арсенал молодечої сили" та "Золотолистник", двокнижка "Зело таємниче". Отож Бахмаччина славно не тільки буйним колицьком, а й трітьо-голосом з маленького хутирця Грищенки, де живе і творить прозаїк, казкар, художник і волхв-травник Іван Просяник.

І. ПЛЕМННИК

І ВКЛОНЯЄТЬСЯ ЙОМУ ВСЯ ЗЕМЛЯ

Цвіте і аж занадто пахне акація. І осипаються снігом пелюстки, вкриваючи давно вже сиву голову Петра Тимофійовича. І здається ветеранові, що то з могутнього й колісць молодого дуба його життя облітають дні, 82 — велими поважний вік, протє пам'ять у фронтовика чиста-чиста, аж до дна дитинства видно. Осць ідуть воєни, юрба малих бешкетників, уже не своєю, а колосною гарбою, Іван, Федірко, Василько, Дарина і він, найменшенький — Петрусь. Весело.

Корівчина то в них була, а у во за нікого було запрятати — тато полюбляв сивушку — бідняцьку душу, як любив, хильнувши, віджартувати. Тому організація колосупу була для нього «манючо небесною». І що перший вступив, і що шестеро дітей, то корівчину лишили, осць та і вижили в час узаконеного беззаконня.

І весела посмішка грає на вичахлім, мов старій соняшник, обличчя Петра Тимофійовича. А в Ганині Олексівні, тоді вона ще не носила прізвища Яременко, а була Полянською, та посмішка гірка-гірка, бо в Полянських малась пара гнідих, як змії, на дивування всьому селу, у стаїні. Зайшли Марвіч, Сидоренко агітувати до колосупу. І так загітували батоженцем, ледве відлядали тата — слеза каламутить ще досить молоді очі Ганині Олексівни.

Німці як прийшли, так і пішли. Правда, дехто добре нагрів руки на їх обози, що загруа у гайворонській річечці, а Україна, як була у слезі, так і лишилася. Тільки вступили наші, одразу повістки. Слози, розпач: дітей, сімнадцятирічних хлопців брали на Дніпро. І поїхав Петро Яременко на хис-

ткім возі разом з однолітками Миколею Некротом, Василем та Петром Шевцями, Миколою Ревуну — веселунами, заводями до Дмитрівки. І кружляли над ними чорні ворони, неначе віщуючи, що попливуть хлопці оці молоді білми журавлями у вирій небесний...

Осіні дощі перетворили окоп на рівач з бажнюкою, а воєни в блягенькому домашньому азутті, в піджаках, що з гвинтівкою, а хто без. Німці ж на дню трапеші покляли траники, сухо, зручно. Кухня пахне, аж заморочиться в голові від голоду, бо три дні і росники в роті.

І кинули їх в атаку неубоучених, майже без зброї, на всьому Обухівському напрямку... «Ріддай мати, тужи мати...» І заридали тисячі українських матерів про своїх синках-підлятках.

Петру Тимофійовичу Яременку неймовірно пощастило, стріла його ворожа куля в тій немилосердній атаці і обірвала хрипле «ура!», кинула на рідну землю инь. Та, слава Богу, не навки. А долоні, якими він інстинктивно закрив обличчя, враз стали повні гарячої крові.

Отямився на четвертий день у шпиталі, в далекому Пскові. І хриплий стоїть з ауст, бо темнь вдари-

ла навідаш — сліпий! Операцію робили без наркозу, а як розбитували через тижень голову, світ Петро уздрів. Але водночі. Слава тобі, Боже, що хоч водночі.

— Нічого! Нічого! — весело заспокоїв хірург Володимир Іванович Логвинюв.

— Ты каким глазом хочешь девочкам подмигивать? Серым, синим, зеленым или карим?

Та невже ж у вас око штучне? — впривітствую я мене мимоволі. — Я думав... — і мні сміємося, радіючи життю, під розлогою стареною гайворонською грушею, що тихо роנית світ на таку ж білу-біліську голову ветерану. І сюють на його грудях перетраєм три ордени Великої Вітчизняної війни. Один за форсування Дніпра, два інші — за далекохідні бойові операції проти Японії.

— Отак, як і ви не вірите, — ветеран і небу, і сонцю, і груші, і життю багатому, щедрому, посміхається, бо ж має і дітей, і внуків, і правнуків, і суєдські хлопчачки завжди охочі про військову звітку послухати, забігають до двору, — не вірила і військова комісія, хоч документи були перед ними, направляючи мене на Далекій Схід.

І там не мед дожкою їсти довелось молодому сержанту. Жорстоко були бої, з відчайдушними, що йшли на вірну смерть, самураями. Але наші прості українські хлопці виявлялись відчайдушнішими, про це свідчать ордени на грудях Петра Тимофійовича.

Встає ветеран натужно, бо ж дев'ятий дескток розміняв. А йому настріч, здається, кляється вся земля, яку він разом з побратимами врятував для миру.

Іван ДЖУРА

ПІД ЗНАКОМ

Нинішнє свято Прилук співпало із офіційним відкриттям першого в Україні пам'ятника художнику Тарасу Григоровичу Шевченку. Чернігівське земліцьке відділення на його велику делегацію дякуючи, підтримці керівника Прилуцького регіонального відділення Павла Кривоноса.

КОВЗАРЯ

ОКРІМ нього, нас представляли керівник Срібнянського – Дмитро Волох, Талалаївського – Іван Забіяка, Бобровицького – Андрій Пінчук, Сосницького – Олександр Орехович, Бахмацького відділення – Олександр Шевченко, заступник голови Чернігівського земліцького Микола Борці, виконавчий директор Борис Іваненко, керівник ветеранського осередку земліцьства Микола Кутченко, члени Ради Микола Стратілат та Іван Майдан, а також Олександр Івахненко, Євгенія Маркєренко, Алла Поплавська, Микола Гордієнко, Микола Халыченко, Євген Калінін із дружиною та інші.

Відкрив урочистості на центральній площі міський голова Прилук Юрій Беркут. Він привітав всіх із днем міста і зазначив, що Прилуки є одним із найдревніших міст України, а його історія нерозривно пов'язана із історією українського народу. Особливо сторінкою історії Прилук стала Велика Вітчизняна війна. 18 вересня місто святкувало 64-ту річницю визволення від німецько-фашистських загарбників. Сьогодні Прилуки надійно утримують лідерство серед міст Чернігівської області, про що нерозривно свідчать здобутки в економічній, соціальній та культурній сферах.

Після мера прилучан вітав земляк, меценат Юрій Коптев, який побажав всім щастя і здоров'я, щоб завжди світило сонце, як сьогодні. Далі прилучан з найкращими побажаннями вітали гості з міст-побратимів Польщі та Росії. Після високоповажних гостей привітали жителі Прилук мали можливість і представники Чернігівського земліцьства. Від їх імені виступив заступник голови Ради земліцьства Микола Борці, який привітав із днем міста, подав коротку інформацію про земліцьство чернігівців у Києві і подарував міській лікарні діагностичний комплекс, а меру Прилук вручив картину, на якій зображено освітлення Володимиром Русі. Під час цих виступів відбувся концерт за участю народних колективів, зокрема молоді Прилук.

Далі відбулася церемонія відкриття пам'ятника Тарасу Шевченку. На відкриття прибули високоповажні гості, голова Верховної Ради України 5-го скликання Олександр Мороз, депутат Львівської

обласної ради Олег Тягнибок та інші. Першим мав слово міський голова Юрій Беркут, який привітав з відкриттям пам'ятника великому Кобзареві. Це стало можливим завдяки зусиллям громади міста та підтримки меценатів і благодійників Юрія Коптева. Потім до слова запросили Олександра Мороза.

– Дорогі прилучани, знаходячись в касематі, Тарас Шевченко написав цикл віршів, серед яких є одна перлина про невольо, що повторюється багато років і буде вічно жити. Ці слова повинні будити совість у кожного українця і громадянина України. Ми повинні поклонитися меценату, нашому землякові, який знайшов можливість і відчув серцем, що це треба робити.

– Починаючи свою діяльність у Москві, – сказав Ю. Коптев, – я зайшов на вулиці Арбат у магазин «Українська книга» і придбав там «Кобзаря». Тарас Шевченко для тих людей, що знаходяться за межами України, є світлом батьківщини. Всім прилучанам висловлюю подяку за те, що вони довірили збудувати цей пам'ятник у місті. Мені приємно, що у всіх нас і в Прилуці з'явився ще один земляк – Тарас Шевченко.

Потім до слова було запрошено Олега Тягнибока.

– Шановне товариство, українці! Сьогодні для мене є великою честю, що я можу разом з вами в цей Богом даний чудовий сонячний день брати участь у відкритті пам'ятника великому генієві Тарасові Григорій Івахненко.

Відкриття пам'ятника великому Кобзареві є досить значною подією для Прилук. Мені дуже приємно, що саме в моєму рідному місті поставлено перший пам'ятник Тарасові Шевченку-художнику. Приємним є і те, що благодійником цієї акції є наш земляк, Юрій Коптев, який своїми діями доклав, що йому не байдуже його рідна земля та земляки і подав усім приклад меценатської роботи. Наш осередок Чернігівського земліцьства, керівником якого я є, також у свою чергу проводить активну благодійну допомогу рідному краю.

Григорій Івахненко: Вітаючи вас всіх, низько схилив голову перед прилучанам, перед мужиками українцями, які все-таки, незважаючи ні на що, показують приклад цілій України, як потрібно любити своє рідне і шанувати своє минуле заради того, щоб ми знали, як виконувати своє майбутнє. Я дякую вам за цей пам'ятник. Я не знаю Юрія Коптева, який є меценатом цієї справи, але хочу подякувати йому, тому що його народив Шевченко, навчаю, як треба любити свою землю, який далеко поза цією землею,

але приїхав сюди і зробив все, що від нього залежало. Зробив, бо йому матір передала з молоком оцей патріотизм, відчуття, що ми, українці, є всі разом, нас багато, ми найкращі.

На завершення було запрошено до слова творців пам'ятника красномовця Георгія Гайдака, народного художника України Володимира Небоженка та місцевого скульптора Семена Кантура. Відкрили пам'ятник Юрій Беркут, Володимир Небоженко, Семен Кантур та Юрій Коптев. А вже після того доречним було слово наукового співробітника, завідувачою сектором виставок Шевченківського національного заповідника Надії Довгич. Вона передала капсулу із землею із могили Тараса Шевченка міському голові для закладання її під пам'ятник. Були покладені квіти, співав чоловічий хор.

Далі гості та прилучани взяли участь у VII регіональному Воздвиженському ярмарку, на якому можна було придбати вироби народних умільців, картини художників та продукти місцевих підприємств.

Ми попросили поділитися враженнями деяких учасників нашої делегації.

Павло Кривонос:

Відкриття пам'ятника великому Кобзареві є досить значною подією для Прилук. Мені дуже приємно, що саме в моєму рідному місті поставлено перший пам'ятник Тарасові Шевченку-художнику. Приємним є і те, що благодійником цієї акції є наш земляк, Юрій Коптев, який своїми діями доклав, що йому не байдуже його рідна земля та земляки і подав усім приклад меценатської роботи. Наш осередок Чернігівського земліцьства, керівником якого я є, також у свою чергу проводить активну благодійну допомогу рідному краю.

Григорій Івахненко: Для мене моє рідне місто Прилуки є не тільки містом трудищих,

але й військових. Воно відображається на історичних військових майданах як об'єкт для військового нападку. У Прилуках знаходилися авіаційний полк дальньої авіації та високоякісне озброєння. Сьогодні, окрім відкриття пам'ятника Тарасові Шевченку, святкують і день звільнення міста від німецько-фашистських загарбників. Саме в Прилуках базували штаб військ Південно-Західного фронту.

Олександр Івахненко: Подія, що відбулася сьогодні, є досить значною не тільки для Прилук, а і всієї України. Ця подія повинна ще раз нагадати українцям, чітні вони нашідаки, і об'єднати їх навколо побудови держави.

Іван Забіяка: Відкриття такої пам'ятник Тарасу Шевченку ніколи не було бачити, що на відкриття прийшло багато простих прилучан за покликом власного серця. Я бачив, як діти молоді сім'ї, у яких сьогодні

було весілля, клали квіти до пам'ятника. Це знає майбутнього.

Іван Майдан: Мої враження від події великі. Зібралось багато людей, мабуть, всі мешканці Прилук. Відкриття пам'ятника Тарасу Шевченку теж пройшло на високому рівні. Ця подія об'єднала людей. Дуже гарно організований ярмарок

Анатолій Бобров: Дуже цікаве свято. Приємно, що в Україні, окрім політичних акцій, відбуваються і дієства, направлені на підняття духовності українського народу.

Андрій Пінчук: Мої враження від того, що відбулося в Прилуках, прекрасні. В такій не простій для України часі у місті відкрили пам'ятник великому Тарасові Шевченку. Отже, місто дає про відродження фундаменту культури, того, що може відродити українську націю. Із побаченого сьогодні, можна зазначити, що у місті є інтелекція, яка формує націю. Якщо такі джерела є, то Україна ще не загинула, а поступово відроджується.

Алла Поплавська: Дуже задоволення від того, що побачила сьогодні у своєму рідному місті. Захід відбувся на найвищому рівні. Під час урочистої панувала душевна атмосфера. Прекрасно, що Прилуки починають відроджуватися.

Леонід
КОВАЛЕНКО
Фото автора

Вісті з рідного краю

СТОДВИЖНИЦЯ

У пересні-жовтні цього року в Національному музеї Тараса Шевченка відбулась фотовиставка «Український некрополь Санкт-Петербурга».

Це узумовлено тим, що українська діаспора на Невських берегах завжди була велика й різноманітна.

Тетяна Миколовна говорить: «Ми спробували зібрати й систематизувати матеріали про Український некрополь Санкт-Петербурга».

Виставка обмежена міськими кладовищами за період з 1793 по 1919 рік.

Слід відзначити, підкреслила пані Лебедиська, що сучасний стан Українського некрополя Санкт-Петербурга дуже поганий.

Отже, зі списку кладовищ Санкт-Петербурга наведемо декілька установлених поховань і наших земляків-чернігівчан, які, на мій погляд, у свій відведений для них час своїм українським талантом, здібностями і працьовитістю допомогли москвитам росіянам вийти з бід.

Під керівництвом Марка Полторацького капела стала першокласним хором колективом і займала провідне місце в музичному житті Санкт-Петербурга.

Невідомий нам і Демонтович Іван Георгійович, що починає на Смоленському кладовищі. Він народився у селі Кудрові Сосницького повіту Чернігівської губернії.

На Новодівичому кладовищі похований Козакевич Петро Васильович. Адмірал, мідяковий. Почув похована дружина Козакевич Ганна Дмитрівна.

На цьому сповни про земляків з Чернігівщини закінчимо. Але згадку про них можна було б продовжити при одній умові.

Віталій КОВАЛЕНКО, журналіст

СІВОЧОЛІЙ НАШ ЛЮБЕЧ

У святкуванні взяли участь сотні любечтан та гостей. Серед запрошених – керівники області і Ріпкинського району на чолі з уродженцем цього міста головою Чернігівської обласної ради Наталією Романовою.

Про літнє місто на Дніпрі та його історію годі й говорити. Нині Любеч – селище міського типу, яке продовжує писати нові сторінки історії.

Був мітинг у Палаці культури, концерт за участю школярів середньої школи і колективів району, вшанування пам'яті героїв війни.

було спущено на воду віна. Наступного дня святкування продовжилося на селищному стадіоні.

кошти на газифікацію вулиць, не будується водогін, практично відсутнє вуличне освітлення.

Михайло НЕЛП

ПІД ЧАРАМИ КАЧАНІВКИ

Велика і світла історія одного з найчарівніших куточків України Качанівки.

пів'язаних із існуванням архітектурного комплексу Тарнопольських, народилася чудова ідея – у дні золоті осені провідати Всеукраїнський фестиваль мистецтва.

ного відділення Миколи Вошецького, великого патріота цього куточка Чернігівщини.

Наш край славен людьми. Його вихідці працюють всюди, але їх об'єднує одне – зроби все, щоб нам жилося краще.

У ЛІСНИЦТВІ ВІДКРИТО ДОРОГУ

Багато паркань надходило від жителів віддалених сіл стосовно лісової дороги. Потужні лісовозні важко долали 900-метровий відрізок шляху між Волчком та Самілійкою.

ВІЧНА ПАМ'ЯТЬ НАЩАДКАМ

На Козелецькій завжди шанували тих, хто своїм подвигом приніс Перемогу у війні з фашистськими загарбниками.

Нещодавно поблизу с.Карпільки, поруч із пам'ятним знаком командира партизанського з'єднання Ю.О.Збанацького, у день партизанської слави було відкрито монумент «Партизанський край Чернігівщини, 1941-1943».

ЯРМАРОК ШУМІВ...

Штятий Соборний ярмарок відбувся у райцентрі. В ньому взяли участь 15 територіальних громад.

РОВЕСНИКИ ОБЛАСТІ

Історія області, якій 75, це наперед історія людей, котрі тут жили, працювали, збагачуючи розумом і талантом рідний край.

ДЕВ'ЯТЬ СТОРІЧ З ДНЯ ЗАСНУВАННЯ

Відзначили свято у м.Остер. Почалося свято зі спортивних заходів. Переможцем виявилася команда районної газети «Новини Придеснян».

ВІКТОР КРУПІНА, кандидат історичних наук

Віктор КРУПІНА, кандидат історичних наук

Наш кор.

